Aika 11.11.2026, klo 17:00

Paikka Monitoimikeskus Silta, neuvotteluhuone Ilves, 2 krs.

Käsiteltävät asiat

§ 113 **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

§ 114 **Pöytäkirjan tarkastus**

§ 115 **Heinijärven päiväkodin tulevaisuus, oikaisuvaatimus 7.10.2026 § 99 Tuomela (yhteyshenkilö)**

§ 116 **Heinijärven päiväkodin tulevaisuus, oikaisuvaatimus 7.10.2026 § 99 Silmu**

§ 117 **Ajankohtaiset asiat**

§ 118 **Talouden ja toiminnan seuranta**

§ 119 **Taloussuunnitelma 2026-2028, sivistyspalvelut, muutostalousarvio 4/2026**

§ 120 **Sivistyslautakunnan kokousajat 2027**

§ 121 **Sivistyspalvelujen vastuualueiden esihenkilöt 1.1.2027 alkaen**

§ 122 **Sivistyspalvelujen vastuualueiden esihenkilöiden sijaiset 1.1.2027 alkaen**

§ 123 **Sivistyspalvelujen osto- ja myyntilaskujen hyväksyjät 2027**

§ 124 **Aluehallintoviraston/Lupa-ja valvontaviraston lausuntopyynnöt sivistyspalveluille 2026**

§ 125 **Esiopetuksen järjestämispaikat 2027-2028**

§ 126 **Palvelusetelin myöntämisen periaatteet; lähetekeskustelu**

§ 127 **Viranhaltijoiden päätösluettelot ja otto-oikeus**

§ 128 **Ilmoitusasiat**

Osallistujat

Suvi Järvenpää, puheenjohtaja
Taina Sävilammi, 1. varapuheenjohtaja
Liisa Neronen, sihteeri
Katariina Hätönen
Mervi Koponen
Mauri Lepola
Aleksi Melto
Kati Seppä
Juhani Vatajaniemi
Carl Willandt
Esa Järvenpää
Tanja Lahti
Johanna Rannanjärvi, kunnanjohtaja
Sofia Tomperi, nuorisovaltuuston edustaja
Kimmo Levänen

§ 113
Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Hallintosääntö 4 §: Kokouskutsu lähtetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus ja -velvollisuus, viimeistään neljä päivää ennen kokousta. Esityslista julkaistaan kunnan verkkosivuilla.

Toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä (Kuntalaki 103 §).

Ehdotus

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Hyväksytään asialistalle §:t 113-128.

§ 114
Pöytäkirjan tarkastus

Hallintosääntö 16 §: Pöytäkirja tarkastetaan ensisijaisesti sähköisesti.

Sivistyslautakunta valitsee kaksi pöytäkirjan tarkastajaa.

Ehdotus

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Katariina Hätönen ja Mervi Koponen.

Sivistyslautakunta, § 99,07.10.2026
Sivistyslautakunta, § 115, 11.11.2026

§ 115
Heinijärven päiväkodin tulevaisuus, oikaisuvaatimus 7.10.2026 § 99 Tuomela (yhteyshenkilö)

HMKDno-2026-132

Sivistyslautakunta, 07.10.2026, § 99

Valmistelijat / lisätiedot:

Kaisa Ojanen, varhaiskasvatuksen johtaja, kaisa.ojanen@hameenkyro.fi
Liisa Neronen, talous- ja hallintopäällikkö, liisa.neronen@hameenkyro.fi

Liitteet

1 liite 1 Heinijarven päivakodin tulevaisuus-Laaja vaikutusten ennakkoarviointi.pdf

Sivistyslautakunta on päättänyt Heinijärven päiväkodin lakkauttamisesta 9.9.2026 § 83. Kokouksen jälkeen ilmeni, että asian käsittelyssä oli tapahtunut menettelyvirhe. Keskustelun aikana kokouksessa tehtiin esitys valmisteluun palauttamisesta. Äänestyksen otsikoksi oli kuitenkin merkitty virheellisesti "Äänestys: Esittelijän pohjaesitys jaa, Koposen muutosesitys ei."

Hallintolaki määrää päätöksessä olevan virheen korjaamisesta. Lain 50 § mukaisesti viranomainen voi poistaa virheellisen päätöksensä ja ratkaista asian uudelleen, jos päätöstä tehtäessä on tapahtunut menettelyvirhe. Kuntalain 135 § mukaan päätökseen voi hakea muutosta, jos se on syntynyt virheellisessä järjestyksessä eli asiassa on menettelyvirhe.

Hallintolain 52 § mukaisesti viranomainen käsittelee korjaamisasian omasta aloitteestaan. Korjaaminen edellyttää, että asia käsitellään uudelleen ja asiassa annetaan uusi päätös. Asian uudelleenkäsittely on tarpeen, jotta asiassa saadaan lainmukainen päätös.

Varhaiskasvatuksen palveluverkkoon kohdistuvat muutostarpeet perustuvat väestökehitykseen. Kunnassa toimii kolme omaa päiväkotia sekä kaksi palvelusetelipäiväkotia. Lapsimäärä on kokonaisuutena laskussa, ja syntyvyys on vähentynyt; vuonna 2025 syntyneitä lapsia oli 64, ja ikäluokkien koko on pienentynyt noin 80–90 lapsen tasolle. Alueellisesti suurin väheneminen on tapahtunut Heinijärven alueella, jossa ikäluokat ovat pienentyneet aiemmasta 12–16 lapsesta 4–8 lapseen. Keskustan alueella lapsimäärän ennustetaan pienenevän viiden vuoden aikana noin 50 lapsella, kun taas Sasin alueella lapsimäärän arvioidaan säilyvän tasaisempana.

Palveluverkon kokonaisarvion perusteella varhaiskasvatuksessa on tarve vähentää 3–5 lapsiryhmää. Perhepäivähoidon lakkauttaminen vastasi kooltaan yhtä ryhmää. Palveluverkon tiivistämisellä tavoitteena on nostaa jäljelle jäävien yksiköiden käyttöastetta sekä mahdollistaa osasta kiinteistöjä luopuminen.

Heinijärven päiväkodin toiminnan tarkastelu on osa tätä kokonaisuutta. Alueen varhaiskasvatusikäisten lasten määrän ennustetaan laskevan edelleen: toimintakaudella 2027–2028 lapsia arvioidaan olevan noin 43 ja 2028–2029 noin 32,

minkä jälkeen määrän ennustetaan vakiintuvan noin 30 lapseen. Varhaiskasvatukseen osallistumisasteen (noin 84 %) perusteella palvelutarve alueella pienenee merkittävästi. Esiopetus on velvoittavaa, ja siihen osallistuu käytännössä koko ikäluokka. Alueen palveluiden käyttäjät jakautuisivat Heinijärven päiväkodin ja Jumesniemessä toimivan palvelusetelipäiväkoti Pomppiksen kesken, mikäli molemmat yksiköt jatkaisivat toimintaansa.

Alkaneella kaudella Heinijärven alueen varhaiskasvatukseen osallistuvien määrä on ennusteiden mukainen. Määrää nostaa muutamalla lapsella muualta kunnasta alueen yksiköihin kuljetettavat lapset. Lukuvuonna 2028–2029 kaikki Heinijärven alueen ikäluokat ovat alle 10 lapsen kokoisia esiopetus mukaan lukien. Kauden 2028–2029 alusta Heinijärven alueen lapsista omaan tuotantoon hakeutuvat on mahdollista sijoittaa Kirkonkylän päiväkotiin. Kirkonkylän päiväkodissa on tarvittavat ryhmätilat siirtyvälle ryhmälle. Sasin alueella päiväkodin ennustetaan täyttyvän lähialueen hämeenkyröläisistä lapsista. Vakituinen henkilöstö sijoitetaan jäljelle jääviin päiväkoteihin niihin tehtäviin, jotka tällä hetkellä on täytetty määräaikaisilla työntekijöillä. Arviolta yhden ryhmän henkilöstö siirtyy Kirkonkylän päiväkotiin Heinijärveltä siirtyvien lasten mukana. Henkilöstösäästö syntyy määräaikaisista työsuhteista vähentämällä.

Kuntalaisille on järjestetty aiheesta kuulemistilaisuudet 21.1.2026 ja 17.3.2026, lisäksi mielipiteitä ja palautteita sai jättää kunnan kirjaamoon 15.5.2026 asti. Sivistyslautakunta kävi Heinijärven päiväkodin tulevaisuudesta lähetekeskustelun kokouksessaan 27.5.2026. Henkilöstölle järjestettiin info- ja keskustelutilaisuus aiheesta 20.8.2026. Päivitetty vaikutusten ennakkoarviointi julkaistiin verkossa 1.9.2026.

Alueellista ja koko kuntatason kehitystä on kuvattu tarkemmin pykälän liitteenä olevassa vaikutusten ennakkoarvioinnissa.

Hallintosäännön § 107 mukaan sivistyslautakunnan ratkaisuvaltaan kuuluu päättää toiminnan järjestämispaikoista.

Ehdotus
Esittelijä: Kimmo Levänen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta päättää

1. poistaa 9.9.2026 § 83 tekemänsä päätöksen ja päättää asian uudelleen asian aiemmassa käsittelyssä tapahtuneen menettelyvirheen takia
2. pienenevään lapsimäärään perustuen, että Heinijärven päiväkodin toiminta päättyy 2.6.2028
3. Mikäli Heinijärven alueella asuvien varhaiskasvatusikäisten ikäluokat kasvavat yli 10 lapsen ikäluokiksi, käsittelee sivistyslautakunta päiväkodin jatkon uudelleen

Asian käsittely:

Taina Sävilammi ilmoitti esteellisyydestään § 99-102 ja poistui pykälien käsittelyn ajaksi. Tilalle pykälien käsittelyn ajaksi tuli varajäsen Taru Kangas.

Keskustelun aikana Mervi Koponen teki esityksen asian palauttamisesta valmisteluun:

Esitän asian palauttamista uudelleen valmisteluun siten, että selvitetään Heinijärven päiväkodin jatkamisen edellytykset yli yhden ryhmän yksikkönä niin kauan, kuin päiväkodin tiloja ei tarvita muuhun käyttöön.

Valmistelussa määritetään ennalta tiedossa olevat lapsi- ja/tai ryhmämäärään perustuvat kriteerit, joiden täyttyessä päiväkodin toiminta jatkuu ja joiden alittuessa päiväkodin toiminta päättyy.

Samalla vertaillaan tätä vaihtoehtoa päiväkodin lakkauttamiseen koko varhaiskasvatusverkon näkökulmasta. Samalla esitetään, miten vaihtoehdot suhteutuvat kunnan strategiaan. Vertailussa huomioidaan, että 3–5 htv:n henkilöstösopeutus voidaan toteuttaa myös vähentämällä ryhmiä muista yksiköistä.

Lisäksi vaihtoehdoista esitetään todelliset henkilöstö-, kiinteistö-, tukipalveluvaikutukset euroina.

Asia tuodaan lautakunnalle päätöksentekoon syksyn 2026 aikana.

Kati Seppä kannatti.

Puheenjohtaja totesi, että on tullut kannatettu esitys valmisteluun palautuksesta ja seuraa äänestys. Lautakunta hyväksyi äänestystavan *asian päättäminen kokouksessa* jaa, *valmisteluun palautus* ei.

Äänestys päättyi 5-4. Lautakunnan päätökseksi tuli asian päättäminen kokouksessa. Asian käsittelyä jatkettiin.

Seuranneen keskustelun aikana Mervi Koponen teki muutosesityksen:

Esitän että Heinijärven päiväkodin toimintaa jatketaan toistaiseksi.

Mikäli päiväkotiin keväällä ilmoittautuvien lasten määrä laskee siten, että uusia lapsiryhmiä muodostuu vähemmän kuin yhden ryhmäkoon verran, asia otetaan uudelleen sivistyslautakunnan käsiteltäväksi ja toiminnan jatkoa arvioidaan uudelleen.

Perustelut:

Toiminnan jatkamisella turvataan alueen varhaiskasvatuspalveluiden jatkuvuus ja lähipalveluperiaate. Ehdotetun ryhmäkoon sidottu ehto varmistaa sen, että toiminnan taloudellista ja toiminnallista kannattavuutta seurataan joustavasti ja siihen voidaan reagoida oikea-aikaisesti, mikäli lapsimäärä alueella vähenee merkittävästi.

Kati Seppä kannatti.

Puheenjohtaja totesi, että on tullut kannatettu muutosesitys ja seuraa äänestys. Lautakunta hyväksyi äänestystavan sivistysjohtajan pohjaesitys jaa, muutosesitys ei.

Lautakunnan päätökseksi tuli äänestyksen jälkeen sivistysjohtajan esitys äänin 5–4.

Äänestykset

Asian päättäminen tässä kokouksessa jaa, Koposen esitys valmisteluun palauttamisesta ei

Kyllä
Carl Willandt
Aleksi Melto
Suvi Järvenpää
Jarmo Järvinen
Mauri Lepola
Ei
Taru Kangas
Kati Seppä
Katariina Hätönen
Mervi Koponen

Esittelijän pohjaesitys jaa, Koposen muutosesitys ei

Kyllä
Jarmo Järvinen
Carl Willandt
Suvi Järvenpää
Aleksi Melto
Mauri Lepola
Ei
Kati Seppä
Katariina Hätönen
Mervi Koponen
Taru Kangas

Päätös
Sivistysjohtajan esitys hyväksyttiin äänestyksen jälkeen äänin 5-4.

Esteellisyys
Taina Sävilammi.
Esteellisyyden syy: palvelun käyttäjä.

Sivistyslautakunta, 11.11.2026, § 115

Valmistelijat / lisätiedot:

Kimmo Levänen, sivistysjohtaja, kimmo.levanen@hameenkyro.fi

Liitteet

1 27.10.2026 liite 1 Gmail - Pyyntö Heinijärven päiväkotia koskevan vaikutusarvioinnin päivittämisestä ja valmistelun täydentämisestä (2.9.2026).pdf
2 27.10.2026 liite 2 VS_ Tietopyyntö _ Heinijärven päiväkoti (9.9.2026).pdf
3 27.10.2026 liite 3 Tietopyyntö_Heinijärven päiväkoti (9.9.2026).pdf
4 27.10.2026 liite 4 Tietopyyntö_ Varhaiskasvatuksen palvelu (17.9.2026).pdf
5 27.10.2026 liite 5 Fwd_ Vastaus tietopyyntöihin (21.9.2026).pdf

Saara Tuomela on lähettänyt 27.10.2026 kunnan kirjaamoon oikaisuvaatimuksen sivistyslautakunnan päätökseen 7.10. 2026 § 99:

Oikaisuvaatimus

Sivistyslautakunnalle

Oikaisuvaatimus päätöksestä § 99 Heinijärven päiväkodin tulevaisuus

Vaadimme sivistyslautakunnan 7.10.2026 tekemän päätöksen § 99 Heinijärven päiväkodin tulevaisuus, päätöksen poistaminen ja asian päättäminen uudelleen, kumoamista ja asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi.

Sivistyslautakunta poisti 9.9.2026 tekemänsä päätöksen asian käsittelyssä tapahtuneen menettelyvirheen vuoksi ja ratkaisi asian uudelleen. Uusi päätös on kuitenkin sisällöltään olennaisilta osin sama kuin aiempi päätös. Alkuperäisestä päätöksestä tehdyt oikaisuvaatimukset raukesivat päätöksen poistamisen seurauksena, minkä vuoksi niissä esitettyjä päätöksen tietopohjaa ja perusteluja koskevia kysymyksiä ei käsitelty sisällöllisesti. Perustelemme vaatimusta sillä, että päätöksen keskeisten johtopäätösten perusteet eivät ilmene päätösaineistosta riittävän selkeästi eikä päätöksen tueksi käytettyä selvitystä voida kaikilta osin pitää riittävänä. Päätös Heinijärven päiväkodin toiminnan päättämisestä perustuu olennaisilta osin tulevaa väestökehitystä koskeviin ennusteisiin, vaikka toiminnan on tarkoitus päättyä vasta kesällä 2028.

Päätösaineistosta ei ilmene riittävällä tavalla ennusteissa käytetty laskentamenetelmä, lähtöaineisto, alueellinen rajaus eikä keskeisten johtopäätösten taustalla olevat oletukset. Alkuperäisessä oikaisuvaatimuksessa nostettiin esiin useita päätöksen tietopohjaa koskevia kysymyksiä, mutta uuden päätöksen yhteydessä näihin ei ole saatu sisällöllisiä vastauksia eikä päätöksen perusteluja ole olennaisesti täydennetty. Tietopyyntövastauksen sekä vaikutusten ennakkoarvioinnin tarkempi tarkastelu tukevat käsitystä siitä, että päätöksen keskeisiä perusteluja ei ole esitetty päätöksentekijöiden arvioitavaksi riittävän läpinäkyvästi. Tämän vuoksi päätöksentekijöillä ja kuntalaisilla ei ole ollut mahdollisuutta arvioida päätöksen perustelujen luotettavuutta, johdonmukaisuutta eikä päätöksen perustana olleen selvityksen riittävyyttä. Päätöksen valmistelua ei voida pitää kaikilta osin riittävänä, eikä päätöksenteon tueksi esitettyjen selvitysten perusteella ole mahdollista arvioida asian vaikutuksia, vaihtoehtoja ja taloudellisia seurauksia kokonaisuutena.

1. Päätöksessä ei ole riittävästi arvioitu nykyisen palvelutarpeen suhdetta ennusteisiin

Tietopyyntöön saadun vastauksen (Liite: Vastaus tietopyyntöihin eml.) perusteella Heinijärven päiväkodin täyttöaste oli elokuussa 2026 kunnan korkein. Päiväkodin vahvistettu täyttöaste oli keskimäärin 96,4 % ja 31.8.2026 peräti 101,0 %. Samana ajankohtana Kirkonkylän päiväkodin vastaava täyttöaste oli 89,4 % ja Sasin päiväkodin 84,1 %. Myös käyttöaste oli Heinijärvellä kunnan korkein. Heinijärven käyttöaste oli keskimäärin 81,4 %, kun Kirkonkylän käyttöaste oli 70,0 % ja Sasin 72,3 %.

Lisäksi kunta on tietopyyntövastauksessaan (Liite: Vastaus tietopyyntöihin eml.) ilmoittanut, että 1.1.2026 Heinijärvelle oli ensimmäisenä hakutoiveena hakenut 31

lasta ja paikkapäätöksiä Heinijärvelle oli tehty 32, eli käytännössä kaikki Heinijärven ensisijaiseksi vaihtoehdoksi valinneet lapset ovat saaneet paikan Heinijärveltä. Päätösaineistosta ei myöskään ilmene, onko arvioitu sellaisia tekijöitä, jotka ovat voineet vaikuttaa Heinijärven päiväkodin hakijamääriin ennen varsinaista hakuprosessia. Päiväkodin tulevaisuutta koskeva valmistelu ja mahdollisen toiminnan päättymisen julkinen käsittely ovat voineet vaikuttaa perheiden päiväkotivalintoihin. Päätösaineistosta ei ilmene, onko valmistelussa arvioitu tällaisten tekijöiden mahdollista vaikutusta hakijamääriin tai palvelukysynnän arviointiin. Tämän vuoksi hakijamäärien perusteella ei voida ilman lisäselvityksiä arvioida, antavatko ne täydellisen kuvan Heinijärven päiväkodin todellisesta kysynnästä.

Edellä mainitut tiedot osoittavat, että Heinijärven päiväkodille on tällä hetkellä vahvaa kysyntää ja että yksikkö toimii erittäin korkealla täyttö- ja käyttöasteella. Päätöksessä ei ole riittävästi arvioitu sitä, miten nykyinen toteutunut palvelutarve suhteutuu ennusteisiin, joihin lakkauttamispäätös perustuu. Päätöksen valmistelu antaa näin ollen puutteellisen kuvan palvelun todellisesta käytöstä päätöksentekohetkellä.

Lautakunta on tehnyt päiväkodin lakkauttamista koskevan päätöksen tilanteessa, jossa Heinijärven päiväkodin käyttö- ja täyttöaste olivat kunnan korkeimmat. Vaikka päiväkodin kapasiteettia ja henkilöstöresursseja olisi jo aiemmin sopeutettu, osoittavat käyttö-, täyttö- ja hakijatiedot edelleen vahvaa toteutunutta palvelukysyntää. Päätösaineistosta ei ilmene, miten nämä tiedot on huomioitu arvioitaessa tulevaa palvelutarvetta ja päiväkodin toimintaedellytyksiä.

2. Päätöksen ehtona olevan 10 lapsen ikäluokkarajan perusteet eivät ilmene aineistosta

Päätöksessä todetaan:

"Mikäli Heinijärven alueella asuvien varhaiskasvatusikäisten ikäluokat kasvavat yli 10 lapsen ikäluokiksi, käsittelee sivistyslautakunta päiväkodin jatkon uudelleen."

Kyseinen raja on osa itse päätöstä ja sillä on merkittävä vaikutus Heinijärven päiväkodin tulevaisuuteen.

Päätösaineistosta ei kuitenkaan ilmene:

- miksi juuri 10 lasta on valittu rajaksi,
- miten raja liittyy varhaiskasvatuksen ryhmärakenteeseen,
- miten raja liittyy henkilöstömitoitukseen,
- miten raja liittyy päätöksen taloudellisiin perusteisiin,
- miten väestöennusteista ja osallistumisastearvioista on johdettu johtopäätös, jonka mukaan Heinijärven päiväkoti muuttuisi yhden ryhmän yksiköksi.

Koska päätös perustuu olennaisilta osin kyseiseen rajaan, tulisi sen taustalla olevien perusteiden käydä ilmi selkeästi päätöksenteon tueksi laaditusta aineistosta. Tietopyyntövastauksessa (Liite: Vastaus tietopyyntöihin eml.) kunta toteaa, että vaikutusten ennakkoarvioinnissa käytetty yli 10 lapsen raja perustuu Heinijärven alueen varhaiskasvatusikäisten lasten ikäluokkien kokoon ennen ikäluokkien voimakasta pienenemistä. Näin ollen päätöksen keskeinen arviointikriteeri perustuu kunnan määrittelemään rajaan, jonka muodostumisen

perusteet eivät ilmene päätösaineistosta. Päätöksen valmistelussa ei ole osoitettu, miksi juuri 10 lapsen ikäluokkarajaa on pidetty päiväkodin toiminnan jatkumisen kannalta ratkaisevana tai miten raja liittyy päiväkodin arvioituun ryhmärakenteeseen, toimintaedellytyksiin tai taloudellisiin vaikutuksiin. Koska 10 lapsen ikäluokkaraja on kirjattu itse päätökseen päiväkodin jatkoa koskevan uudelleenkäsittelyn ehdoksi, sen perusteiden tulee ilmetä päätösaineistosta riittävän selkeästi.

3. Arvio yhden ryhmän päiväkodista ei ilmene laskennallisesti eikä käyttäjäpohjan osalta päätösaineistosta

Päätöksen valmisteluaineistossa on katsottu, että Heinijärven päiväkoti olisi tulevaisuudessa yhden ryhmän yksikkö. Samalla pöytäkirjassa todetaan, että toimintakaudella 2028–2029 alueella arvioidaan olevan noin 32 varhaiskasvatusikäistä lasta ja varhaiskasvatukseen osallistumisasteen olevan noin 84 prosenttia.

Päätösaineistosta ei kuitenkaan ilmene:

- miten lasten määrä on laskettu,
- mitä päätöksessä käytetyllä käsitteellä "Heinijärven alue" tarkoitetaan ja millä maantieteellisellä rajauksella ennuste on laadittu
- miten palvelusetelipäiväkoti Pomppiksen vaikutus on huomioitu,
- kuinka monen lapsen arvioidaan käyttävän kunnallista varhaiskasvatusta,
- miten esiopetukseen osallistuvien lasten määrä on huomioitu laskelmissa,
- miten muualta kunnasta Heinijärven päiväkotiin hakeutuvat tai kuljetettavat lapset on huomioitu,
- miten näistä tiedoista on päädytty yhden ryhmän yksikköä koskevaan johtopäätökseen.

Päätösaineistossa todetaan, että toimintakaudella 2028–2029 Heinijärven alueella arvioidaan olevan noin 32 varhaiskasvatusikäistä lasta ja varhaiskasvatukseen osallistumisasteen olevan noin 84 prosenttia. Näillä lähtötiedoilla varhaiskasvatukseen osallistuisi arviolta noin 27 lasta. Päätösaineistosta ei kuitenkaan ilmene, miten tästä lapsimäärästä on johdettu johtopäätös, että Heinijärven päiväkoti olisi yhden ryhmän yksikkö. Aineistosta ei ole arvioitavissa, kuinka moni lapsista käyttäisi kunnallista varhaiskasvatusta, kuinka moni mahdollisesti yksityistä varhaiskasvatusta, miten esiopetukseen osallistuvat lapset on huomioitu tai miten päiväkodin tosiasiallinen käyttäjäkunta on otettu huomioon. Näin ollen päätöksentekijöiden ei ole ollut mahdollista arvioida, millä laskennallisella perusteella noin 27 varhaiskasvatukseen osallistuvasta lapsesta on päädytty yhden ryhmän päiväkotia koskevaan johtopäätökseen.

Päätösaineistossa todetaan lisäksi, että esiopetus on velvoittavaa ja siihen osallistuu käytännössä koko ikäluokka. Samalla todetaan, että alkaneella toimintakaudella Heinijärven alueen varhaiskasvatukseen osallistuvien määrää nostavat muualta kunnasta alueen yksiköihin kuljetettavat lapset. Aineistosta ei kuitenkaan ilmene, miten nämä tekijät on huomioitu arvioitaessa Heinijärven päiväkodin vuoden 2028–2029 palvelutarvetta ja ryhmärakennetta. Näin ollen ei ole

arvioitavissa, miten alueen lapsimääräennusteesta, esiopetukseen osallistuvien lasten määrästä, varhaiskasvatuksen osallistumisasteesta sekä päiväkodin todellisesta käyttäjäkunnasta on johdettu johtopäätös yhden ryhmän päiväkodista.

Lisäksi päätösaineistosta ei ilmene, mitä päätöksessä ja vaikutusten ennakkoarvioinnissa käytetyllä käsitteellä "Heinijärven alue" tarkoitetaan eikä sitä, millä maantieteellisellä rajauksella Heinijärven päiväkodin tulevaa palvelutarvetta on arvioitu. Aineistosta ei ole arvioitavissa, perustuuko ennuste ainoastaan Heinijärven alueella asuvien lasten määrään vai onko siinä huomioitu myös päiväkodin tosiasiallinen käyttäjäkunta. Heinijärven päiväkotia käyttävät käytännössä lapset useilta lähialueilta, kuten Herttualasta, Kalkunmäestä, Kyröspohjasta, Jumesniemestä, Haukijärveltä, Kierikkalasta, Laitilasta ja Vanajasta. Päätösaineistosta ei kuitenkaan ilmene, miten näiden alueiden lapsimäärät on huomioitu ennusteessa tai onko niitä huomioitu lainkaan. Mikäli ennuste on laadittu suppeammasta alueesta kuin mistä päiväkotia tosiasiallisesti käytetään, voi tällä olla olennainen vaikutus arvioon päiväkodin tulevasta lapsimäärästä sekä siitä johdettuun johtopäätökseen yhden ryhmän yksiköstä. Tämän vuoksi päätösaineistosta ei ole mahdollista arvioida, vastaako ennusteessa käytetty tarkastelualue Heinijärven päiväkodin todellista palvelualuetta.

Epäselväksi jää siis, millä perusteella eri lähialueet on sisällytetty tai jätetty pois Heinijärven alueen väestö- ja palvelutarve-ennusteista. Esimerkiksi Laitilan alueen asema jää epäselväksi. Alueella asuu tälläkin hetkellä useita päiväkoti- ja alakouluikäisiä lapsia lyhyen etäisyyden päässä Heinijärven päiväkodista ja koulusta, mutta päätösaineistosta ei ilmene, onko alueen lapsia huomioitu Heinijärven palvelutarvetta koskevissa ennusteissa vai kohdistettu johonkin muuhun tarkastelualueeseen. Tällä voi olla merkitystä arvioitaessa alueen nykyistä ja tulevaa palvelutarvetta.

Jotta nykyisiä lapsimääriä, aiempien vuosien toteutuneita ikäluokkia ja tulevaisuutta koskevia ennusteita voitaisiin vertailla keskenään luotettavasti, tulisi ennusteissa käytetyn aluejaon olla läpinäkyvä ja päätösaineistosta selkeästi todettavissa. Kuntalaiset ovat pyytäneet tarkennusta ennusteissa käytettyyn aluerajaukseen, mutta rajauksen sisältöä ei ole avattu päätöksenteon yhteydessä. Tämän vuoksi kuntalaisten ja päätöksentekijöiden ei ole ollut mahdollista arvioida, ovatko ennusteet laadittu johdonmukaisella ja vertailukelpoisella tavalla tai miten mahdolliset rajausratkaisut ovat vaikuttaneet ennusteiden lopputulokseen.

Yhden ryhmän yksikköä koskeva johtopäätös muodostaa yhden päätöksen keskeisimmistä perusteista. Keskeisen johtopäätöksen laskennallisen perustan tulisi olla päätöksentekijöiden ja kuntalaisten arvioitavissa. Päätösaineistosta ei kuitenkaan ilmene, miten väestöennusteesta, osallistumisasteesta, esiopetuksesta, päiväkodin todellisesta käyttäjäkunnasta sekä palvelunkäyttöä koskevista oletuksista on päädytty tähän johtopäätökseen. Tämän vuoksi päätöksentekijöillä ja kuntalaisilla ei ole ollut mahdollisuutta arvioida, perustuuko yhden ryhmän päiväkotia koskeva johtopäätös riittävään, läpinäkyvään ja todennettavissa olevaan tietopohjaan.

4. Palveluverkon 3–5 ryhmän supistustarpeen kohdentamisen perusteet eivät ilmene päätösaineistosta

Päätöksessä todetaan, että palveluverkon kokonaisarvion perusteella varhaiskasvatuksessa on tarve vähentää 3–5 lapsiryhmää. Samalla todetaan, että perhepäivähoidon lakkauttaminen vastasi kooltaan yhtä ryhmää. Vaikutusten ennakkoarvioinnissa puolestaan arvioidaan, että Heinijärven päiväkoti supistuisi kolmesta ryhmästä yhden ryhmän yksiköksi. Päätösaineistosta ei kuitenkaan ilmene:

- miten koko kunnan 3–5 ryhmän supistustarve jakautuu eri yksiköiden välillä,
- kuinka suuri osa supistustarpeesta toteutuisi ilman Heinijärven päiväkodin lakkauttamista,
- miksi Heinijärven päiväkodin arvioitu supistuminen ei riittäisi osaksi palveluverkon sopeuttamista.

Tämän vuoksi päätöksen yhteys palveluverkolle esitettyyn kokonaissopeutustarpeeseen jää epäselväksi. Päätöksestä ei ilmene, onko palveluverkon 3–5 ryhmän vähentämistarvetta tarkasteltu yksikkökohtaisesti vai ainoastaan koko kunnan tasolla. Näin ollen ei ole arvioitavissa, miksi palveluverkon sopeuttamistarve on katsottu edellyttävän juuri Heinijärven päiväkodin lakkauttamista eikä esimerkiksi toteutuvan muilla jo päätetyillä tai ennakoiduilla rakenteellisilla muutoksilla.

5. Taloudelliset vaikutukset eivät ilmene riittävän tarkasti

Päätöstä perustellaan muun muassa palveluverkon tiivistämisellä, käyttöasteiden nostamisella ja mahdollisuudella luopua osasta kiinteistöjä.

Päätösaineistosta ei kuitenkaan ilmene:

- miten henkilöstövaikutusten euromääräinen arvio on muodostettu ja miten henkilöstöjärjestelyjen kokonais- ja nettovaikutukset on huomioitu,
- miten kiinteistövaikutusten euromääräinen arvio on muodostettu,
- miten tukipalveluvaikutusten euromääräinen arvio on muodostettu,
- mikä on päätöksen kokonaistaloudellinen nettovaikutus euroina,
- miten vaihtoehtojen kokonaistaloudellinen vertailu on toteutettu.

Päätösaineistossa on esitetty henkilöstösäästöarvio 135 900–226 500 euroa vuositasolla, mutta aineistosta ei ilmene, miten säästö on laskettu tai mikä on päätöksen arvioitu nettovaikutus kokonaisuutena. Päätösaineistosta ei myöskään ilmene tukipalvelusäästöjen määrä euroina, mahdollisten kiinteistösäästöjen määrä euroina eikä vaihtoehtojen välistä euromääräistä vertailua. Tämän vuoksi päätöksentekijöiden ei ole ollut mahdollista arvioida päätöksen kokonaistaloudellisia vaikutuksia.

Päätösaineistossa viitataan myös mahdollisuuteen luopua osasta kiinteistöjä, mutta aineistosta ei ilmene, mihin kiinteistöön tai kiinteistöihin tämä arvio perustuu. Samanaikaisesti kunnanvaltuusto on päättänyt keväällä 2026 Heinijärven koulutoiminnan jatkamisesta, ja koulukiinteistöä on edelleen ylläpidetty sekä siihen on kohdistettu investointeja. Päätösaineistosta ei ilmene, onko arvioitu sitä, missä määrin mahdolliset kiinteistösäästöt ovat tosiasiallisesti saavutettavissa tilanteessa, jossa koulutoiminta alueella jatkuu.

Päätösaineistosta ei myöskään ilmene, miten päiväkodin käytössä olevien tilojen suhde koulun toimintaan on huomioitu kiinteistösäästöjä arvioitaessa. Mikäli koulu ja päiväkoti käyttävät yhteisiä tiloja tai tukipalveluita, ei aineistosta ole arvioitavissa, missä laajuudessa päiväkodin toiminnan päättäminen vähentäisi kiinteistöjen ylläpidosta aiheutuvia kustannuksia.

Heinijärven koulun ja päiväkodin toiminnassa on ainakin sellaisia yhteisiä tiloja ja rakenteita, joiden perusteella esitettyjen säästöjen toteutuminen edellyttäisi tarkempaa selvittämistä. Koulun oppilaat ruokailevat päiväkotirakennuksessa sijaitsevassa ruokalassa, minkä vuoksi rakennuksen ylläpidosta, lämmityksestä ja peruskäytöstä aiheutuvat kustannukset eivät välttämättä poistu päiväkotitoiminnan päättyessä. Lisäksi koululla ja päiväkodilla on yhteinen piha- ja pysäköintialue, jonka talvikunnossapidosta ja muusta ylläpidosta on huolehdittava niin kauan kuin koulu toimii alueella. Päätösaineistosta ei ilmene, onko näiden yhteiskäyttöisten tilojen ja alueiden vaikutusta tosiasiallisesti arvioitu kiinteistökustannusten säästöjä laskettaessa.

Sivistyslautakunnan kokouksissa 9.9.2026 ja 7.10.2026 tehtiin kannatetut palautusesitykset, joissa pyydettiin vaihtoehtojen henkilöstö-, kiinteistö- ja tukipalveluvaikutusten esittämistä euroina sekä vaihtoehtojen tarkempaa arviointia. Päätösaineistossa on esitetty arvio henkilöstösäästöistä, mutta kiinteistö- ja tukipalveluvaikutuksia ei ole esitetty euromääräisesti eikä vaihtoehdoista ole laadittu kokonaistaloudellista vertailua. Näin ollen päätöksentekijöiden ei ole ollut mahdollista arvioida eri vaihtoehtojen todellisia nettovaikutuksia kunnan talouteen.

Päätösaineistossa ei esitetä valmista vertailua päiväkotien lapsikohtaisista kustannuksista eikä arvioida Heinijärven päiväkodin kustannustehokkuutta suhteessa kunnan muihin päiväkoteihin. Päätösaineistossa ei myöskään esitetä tunnuslukuja tai johtopäätöksiä, joiden avulla päätöksentekijät olisivat voineet arvioida eri päiväkotien kustannustehokkuutta. Aineistossa esitettyjen vuoden 2024 toimintakulujen ja vuoden 2026 lapsimäärien perusteella voidaan kuitenkin laskea, että Heinijärven päiväkodin toimintakulut olivat noin 14 100 euroa lasta kohden, kun vastaava laskennallinen kustannus oli Kirkonkylän päiväkodissa noin 17 600 euroa ja Sasin päiväkodissa noin 19 100 euroa lasta kohden. Myös henkilöstökulut lasta kohden olivat Heinijärvellä muita yksiköitä alemmat. Näiden tunnuslukujen merkitystä ei kuitenkaan arvioida päätösaineistossa eikä niitä suhteuteta päätöksen taloudellisiin perusteluihin.

On mahdollista, että lapsimäärän vähentyessä kustannukset lasta kohden tulevaisuudessa nousisivat. Päätösaineistossa ei kuitenkaan esitetä laskelmia siitä, millaisiksi kustannukset yhden ryhmän päiväkodissa arvioidaan muodostuvan, kuinka suuri kustannusten nousu olisi tai miten nämä kustannukset vertautuisivat päiväkodin lakkauttamisen jälkeen jäljelle jääviin henkilöstö-, kuljetus-, kiinteistö- ja tukipalvelukustannuksiin.

Päätöksentekijöille ei ole esitetty laskennallista eikä euromääräistä vertailua päiväkodin jatkamisen, yhden ryhmän yksiköksi supistamisen ja toiminnan lakkauttamisen välillä. Näin ollen ei ole ollut mahdollista arvioida, kuinka merkittäviä päätöksellä tavoitellut säästöt tosiasiallisesti olisivat, ovatko ne saavutettavissa esitetyillä toimenpiteillä tai ovatko ne oikeassa suhteessa päätöksestä aiheutuviin vaikutuksiin.

6. Vaihtoehtoisten ratkaisujen arviointi ei ilmene riittävästi päätösaineistosta

Kokouksessa esitettiin asian palauttamista valmisteluun muun muassa sen selvittämiseksi:

- voisiko päiväkoti jatkaa yli yhden ryhmän yksikkönä,
- millaiset lapsi- tai ryhmämääräkriteerit olisivat tarkoituksenmukaisia,
- miten eri vaihtoehdot suhteutuvat koko varhaiskasvatusverkkoon,
- mitä vaihtoehtojen todelliset eurovaikutukset ovat.

Päätösaineistosta ei ilmene, että palautusesityksessä esille nostettuja vaihtoehtoja olisi arvioitu ennen lopullisen päätöksen tekemistä. Päätöksentekijöille ei siten ole esitetty vertailua siitä, millaisia vaikutuksia päiväkodin toiminnan jatkamisella, hallitulla supistamisella tai toiminnan päättämisellä olisi ollut lapsimäärien, palveluverkon, henkilöstön, talouden ja alueen palveluiden näkökulmasta. Tämän vuoksi ei ole arvioitavissa, perustuiko päätös vaihtoehtojen riittävään vertailuun.

Päätösaineistossa todetaan, että koko kunnan lapsimäärä vähenee ja että palvelusetelin osuutta ei ole perusteltua kasvattaa lapsimäärän vähentyessä. Päätösaineistosta ei kuitenkaan ilmene, miksi palveluverkon sopeuttamista ei ole arvioitu toteutettavaksi palvelusetelien myöntämiskäytäntöjä tarkistamalla tai ohjaamalla uusia varhaiskasvatusasiakkaita nykyistä enemmän kunnallisiin yksiköihin ennen kokonaisen kunnallisen päiväkodin lakkauttamista. Tällaisen vaihtoehdon vaikutuksia ei ole arvioitu eikä verrattu Heinijärven päiväkodin toiminnan päättämiseen.

Jo alkuperäisessä käsittelyssä 9.9.2026 lautakunnalle esitettiin asian palauttamista valmisteluun muun muassa vaihtoehtotarkastelun, päätöskriteerien ja taloudellisten vaikutusten täydentämiseksi. Sama palautusesitys tehtiin myös asian uudelleenkäsittelyn yhteydessä 7.10.2026. Molemmilla kerroilla lautakunnan tietoon tuotiin tarve täydentää päätöksen perusteena olevia selvityksiä ennen lopullisen ratkaisun tekemistä. Asian uudelleenkäsittelyn yhteydessä esitettiin myös vaihtoehtoa, jossa päiväkodin toimintaa jatkettaisiin toistaiseksi ja asia arvioitaisiin uudelleen myöhemmin. Päätösaineistosta ei kuitenkaan ilmene, että tämän vaihtoehdon vaikutuksia olisi arvioitu päätöksenteon tueksi. Asia ratkaistiin tästä huolimatta ilman, että palautusesityksessä pyydettyjä lisäselvityksiä laadittiin päätösaineiston perusteella arvioitavalla tavalla. Myöhemmissä tietopyynnöissä ja oikaisuvaatimuksissa on noussut esiin samoja kysymyksiä, joihin päätösaineistosta ei edelleenkään ilmene yksiselitteisiä vastauksia. Tämä tukee käsitystä siitä, että vaihtoehtojen arviointi sekä päätöksen keskeisten perustelujen selvittäminen ovat jääneet puutteellisiksi.

7. Koulun, esiopetuksen ja päiväkodin kokonaisuuden vaikutuksia ei ole arvioitu riittävästi

Päätösaineistosta ei ilmene riittävän selkeästi, miten alueella edelleen toimivan Heinijärven koulun säilyminen on huomioitu päiväkotia koskevassa päätöksenteossa. Päiväkoti ja koulu muodostavat alueella toiminnallisen kokonaisuuden, mutta aineistossa ei ole arvioitu:

- miten koulun säilyminen vaikuttaa päiväkodin lakkauttamisen perusteisiin,
- mitä vaikutuksia päiväkodin lakkauttamisella on koulun toimintaedellytyksiin,
- miten esiopetuksen järjestäminen alueella toteutetaan päiväkodin toiminnan päättymisen jälkeen,
- miten ratkaisu suhteutuu alueen palveluverkon kokonaisuuteen,
- mitä kiinteistö- ja tukipalveluvaikutuksia syntyy tilanteessa, jossa koulutoiminta alueella jatkuu.

Päätösaineistosta ei ilmene, miten ratkaisu turvaa varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja koulupolun jatkuvuuden sekä palvelujen saavutettavuuden Heinijärven alueella pitkällä aikavälillä. Erityisesti aineistosta ei ilmene, onko arvioitu päiväkodin lakkauttamisen vaikutuksia Heinijärven koulun tulevaan oppilaspohjaan, alueen palvelukokonaisuuden vetovoimaan tai palveluiden pitkän aikavälin kehitykseen. Myöskään esiopetuksen tulevaa järjestämistapaa ei ole kuvattu. Koska esiopetus on lakisääteistä ja siihen osallistuu käytännössä koko ikäluokka, on sen tuleva järjestämistapa olennainen osa päätöksen vaikutusten arviointia. Aineistosta ei ilmene, järjestetäänkö esiopetus jatkossa alueella vai muualla eikä sitä, aiheutuuko ratkaisusta kunnalle uusia kuljetusjärjestelyjä tai kuljetuskustannuksia. Tämän vuoksi päätöksen kokonaisvaikutuksia ei ole mahdollista arvioida tältä osin riittävän kattavasti. Näin ollen päätöksentekijöiden ei ole ollut mahdollista arvioida varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja koulun muodostaman palvelukokonaisuuden tulevaa toimivuutta.

Vaikka päätösaineistossa on arvioitu lasten ja perheiden arkeen kohdistuvia vaikutuksia, ei aineistosta ilmene, miten nämä vaikutukset on huomioitu lopullisessa ratkaisussa. Päätösaineistosta ei myöskään ilmene, miten lapsivaikutusten arvioinnissa tunnistetut vaikutukset esiopetukseen, koulupolkuun, vertaissuhteisiin ja turvallisuuden tunteeseen on punnittu suhteessa päätöksellä tavoiteltuihin hyötyihin.

Sivistysjohtaja on valmistelun aikana todennut, että päiväkotia koskevia päätöksiä tarvitaan, koska ne vaikuttavat myös "muuhun toiminnan suunnitteluun laajasti" (Liite: Gmail Pyyntö Heinijärven päiväkotia koskevan vaikutusarvioinnin päivittämisestä ja valmistelun täydentämisestä). Samanaikaisesti kunnanvaltuusto on keväällä 2026 päättänyt Heinijärven koulutoiminnan jatkamisesta ja koulukiinteistöä koskevista ratkaisuista. Päätösaineistosta ei kuitenkaan ilmene, mitä valmistelussa tarkoitetut laajemmat vaikutukset ovat, miten niitä on arvioitu tai miten päiväkodin lakkauttamisen vaikutukset koulun, esiopetuksen, henkilöstön ja alueen palvelukokonaisuuden kannalta on selvitetty.

Päätöksen vaikutuksia arvioitaessa ei ole tarkasteltu sitä, miten lähes kaksi vuotta ennen suunniteltua toteuttamisajankohtaa tehtävä lakkauttamispäätös voi itse vaikuttaa niihin tekijöihin, joihin päätöksen perusteena käytetyt väestöennusteet osaltaan perustuvat. Päätösaineistosta ei ilmene, onko arvioitu päätöksen mahdollisia vaikutuksia alueen vetovoimaan, lapsiperheiden muuttohalukkuuteen tai palveluiden käyttäjämääriin tulevina vuosina.

Kun valmistelussa on viitattu ratkaisun laajempiin vaikutuksiin kunnan toiminnan suunnittelussa, jää epäselväksi, onko kyse ollut pelkästään varhaiskasvatuksen toiminnan järjestämisestä vai myös laajempaan palveluverkkoon vaikuttavasta ratkaisusta. Päätösaineistossa ei kuitenkaan ole esitetty sellaista palveluverkkotarkastelua, jonka perusteella päätöksen kokonaisvaikutuksia voitaisiin arvioida. Tämän vuoksi päätöksenteon tietopohja jää tältä osin puutteelliseksi.

8. Vaikutusten ennakkoarvioinnin ja strategisten vaikutusten huomioimista päätöksenteossa ei ole perusteltu riittävästi

Vaikutusten ennakkoarvioinnissa tunnistetaan useita päiväkodin lakkauttamiseen liittyviä kielteisiä vaikutuksia. Arvioinnissa todetaan vaikutuksia muun muassa paikallisidentiteettiin, alueen vetovoimaan, yhteisöllisyyteen, lasten hyvinvointiin, vertaissuhteisiin, turvallisuuden tunteeseen, palvelujen saavutettavuuteen sekä kunnan strategisten tavoitteiden toteutumiseen. Samalla todetaan, että vaikutuksia elinvoimaan, rakentamiseen ja muuttoliikkeeseen on vaikea luotettavasti arvioida.

Vaikutusten arvioinnissa on lisäksi useita kohtia, joissa arvioinnin johtopäätösten ja niille annetun pisteytyksen välinen yhteys jää epäselväksi. Aineistosta ei ilmene, millä perusteella tunnistettujen vaikutusten painoarvo on arvioitu tai miten ne ovat vaikuttaneet vaihtoehtojen kokonaisarvioon. Epäselväksi jää, miten lapsen etua koskeva ensisijaisuusperiaate on huomioitu tilanteessa, jossa vaikutusten ennakkoarvioinnissa on tunnistettu useita lasten hyvinvointiin, turvallisuuden tunteeseen, vertaissuhteisiin, koulupolkuun ja palveluiden saavutettavuuteen kohdistuvia haitallisia vaikutuksia.

Vaikutusten ennakkoarvioinnissa Heinijärven alueen väestökehitystä ja palvelutarvetta kuvataan paikoin johtopäätöksenomaisesti eikä täysin neutraalina lähtötilanteena. Esimerkiksi nykytilan kuvauksessa todetaan, että Heinijärven alueen lapsimäärä ei riitä sekä kunnalliseen että yksityiseen yksikköön. Päätösaineistosta ei kuitenkaan ilmene, mihin laskelmaan tai vertailuun tämä johtopäätös perustuu. Samalla lapsimäärän väheneminen todetaan koko kuntaa koskevaksi ilmiöksi. Tämän vuoksi jää osin epäselväksi, missä määrin vaikutusten ennakkoarvioinnissa on erotettu toisistaan lähtötietojen kuvaaminen ja niistä tehdyt johtopäätökset.

Arvioinnissa esimerkiksi katsotaan, ettei päiväkodin toiminnan päättymisellä ole vaikutuksia perheiden arjen sujuvuuteen tai talouteen. Päätösaineistosta ei kuitenkaan ilmene, mihin tämä johtopäätös perustuu, vaikka huomattavan osan nykyisistä käyttäjäperheistä päivittäiset kulkemismatkat pidentyvät. Vaikutusten arvioinnista ei ilmene, onko näitä vaikutuksia selvitetty tai miten ne on huomioitu arvioinnissa.

Vaikutusten ennakkoarvioinnissa tunnistetaan myös vaikutuksia kunnan strategisten tavoitteiden toteutumiseen. Päätösaineistosta ei kuitenkaan ilmene, miten näitä vaikutuksia on arvioitu suhteessa kunnan voimassa olevaan strategiaan tai valmistelussa olevaan uuteen kuntastrategiaan. Molemmissa korostuvat lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi, sujuva arki, kylien elinvoimaisuus, yhteisöllisyys sekä kunnan vetovoiman vahvistaminen lapsiperheiden asuinpaikkana. Päätöksentekijöille ei ole esitetty arviota siitä, miten Heinijärven päiväkodin lakkauttaminen vaikuttaa näiden tavoitteiden toteutumiseen tai millä perusteella

mahdollisten haitallisten vaikutusten on katsottu olevan hyväksyttäviä suhteessa päätöksellä tavoiteltuihin hyötyihin.

Samoin arvioinnissa tunnistetaan lasten esiin nostama luonnonläheisyyden ja metsäympäristön merkitys leikki- ja oppimisympäristönä sekä todetaan lähikoulun ja päiväkodin olevan tärkeä osa paikallisidentiteettiä ja alueen vetovoimaa. Päätösaineistosta ei kuitenkaan ilmene, miten nämä havainnot on huomioitu vaihtoehtojen pisteytyksessä tai kokonaisarvioinnissa. Valmistelussa olevassa kuntastrategiassa korostetaan lisäksi luonnon hyvinvointivaikutusten huomioimista palveluiden suunnittelussa sekä sitä, että luonto näkyy kaikessa kunnan kehittämisessä. Heinijärven päiväkoti sijaitsee välittömässä metsä- ja luontoympäristössä, mutta päätösaineistosta ei ilmene, onko tämän toimintaympäristön vaikutuksia lasten hyvinvointiin, oppimiseen ja arkeen arvioitu tai verrattu niihin varhaiskasvatusympäristöihin, joihin lapset päätöksen seurauksena ohjautuisivat. Tämän vuoksi jää epäselväksi, millä perusteella eri toimintaympäristöjen vaikutusten on katsottu olevan keskenään vertailukelpoisia.

Päätösaineistosta ei myöskään ilmene, miten tunnistettujen vaikutusten merkitys on arvioitu tai millä perusteella niiden painoarvo on katsottu vähäiseksi suhteessa päätöksellä tavoiteltuihin hyötyihin. Erityisesti jää epäselväksi, miksi vaikutusten ennakkoarvioinnissa tunnistetut kielteiset vaikutukset kunnan strategisten tavoitteiden toteutumiseen eivät vaikuta lopulliseen johtopäätökseen. Arvioinnista ei ilmene, millä perusteella tunnistetut haitalliset vaikutukset on asetettu keskinäiseen tärkeysjärjestykseen tai miten niitä on punnittu suhteessa päätöksellä tavoiteltuihin hyötyihin. Tämän vuoksi päätöksentekijöiden ei ole ollut mahdollista arvioida, miten vaikutusten ennakkoarvioinnissa tunnistetut haittavaikutukset on punnittu suhteessa päätöksen perusteluina esitettyihin hyötyihin.

9. Päätöksen keskeisten perustelujen taustalla olevia laskelmia ei ole yksilöity

Oikaisuvaatimuksen tekijä pyysi julkisuuslain nojalla nähtäväksi päätöksen valmistelussa käytettyjä asiakirjoja, laskelmia ja selvityksiä, jotka koskivat muun muassa Heinijärven päiväkodin arvioitua muuttumista yhden ryhmän yksiköksi, päätöksessä käytetyn 10 lapsen ikäluokkarajan perusteita, palveluverkon arvioidun 3–5 lapsiryhmän vähennystarpeen kohdentamista sekä päätöksen taloudellisia vaikutuksia.

Tietopyyntövastauksessa (Liite: Vastaus tietopyyntöihin eml.) ei toimitettu erillisiä laskelmia eikä yksilöity niitä asiakirjoja, joihin päätöksen keskeiset johtopäätökset perustuvat. Vastauksessa viitattiin pääosin vaikutusten ennakkoarviointiin sekä todettiin, että osa pyydetyistä tiedoista olisi tuotettava erikseen pyynnön mukaisesti. Näin ollen jää epäselväksi, onko päätöksen keskeisten johtopäätösten taustalla ollut erillisiä dokumentoituja laskelmia tai selvityksiä vai perustuuko arviointi pääosin vaikutusten ennakkoarvioinnissa esitettyihin yleisiin arvioihin.

Päätösaineiston sekä tietopyyntövastauksen perusteella ei ole mahdollista arvioida, millä konkreettisella aineistolla on päädytty johtopäätöksiin yhden ryhmän päiväkodista, 10 lapsen ikäluokkarajasta, palveluverkon ryhmävähennysten kohdentamisesta tai päätöksen taloudellisista vaikutuksista. Tämän vuoksi päätöksen perustana olevan selvityksen riittävyyttä ei voida arvioida asianmukaisesti.

10. Päätöksen perustelujen muuttuminen ja kuulemismenettelyn riittävyys

Kuntalaisille järjestetyissä kuulemisissa sekä palveluverkkotarkastelun valmisteluaineistossa Heinijärven päiväkodin toiminnan päättämistä on perusteltu sekä kunnan talouden vakauttamistarpeella että lapsimäärän vähenemisellä. Lopullisessa päätösehdotuksessa ja päätöksessä päiväkodin toiminnan päättämistä perustellaan kuitenkin ensisijaisesti pienenevällä lapsimäärällä. Päätöksen mukaan sivistyslautakunta päättää "pienenevään lapsimäärään perustuen", että päiväkodin toiminta päättyy 2.6.2028.

Samanaikaisesti valmisteluaineistossa viitataan edelleen palveluverkon tiivistämiseen, käyttöasteiden nostamiseen, kiinteistöistä luopumiseen, henkilöstösäästöihin sekä tarpeeseen vähentää varhaiskasvatuksessa 3–5 lapsiryhmää. Talouden vakauttamistarve, palveluverkon sopeuttaminen ja säästöjen saavuttaminen ovat olleet näkyvästi esillä asian valmistelussa sekä kuntalaisille esitetyssä aineistossa. Myös asiasta käydyssä julkisessa keskustelussa ratkaisua on perusteltu taloudellisilla syillä.

Tästä huolimatta lopullisessa päätöksessä korostuu ensisijaisesti lapsimäärän väheneminen. Päätösaineistosta ei ilmene yksiselitteisesti, mikä merkitys taloudellisilla perusteilla on ollut lopullisessa päätösharkinnassa tai ovatko taloudelliset vaikutukset edelleen osa ratkaisun keskeisiä perusteita. Tämän vuoksi jää epäselväksi, mihin tosiasiallisiin perusteisiin päätösharkinta on lopulta perustunut.

Kuntalaisten kuulemisen ja osallistumismahdollisuuksien näkökulmasta jää lisäksi epäselväksi, ovatko kuntalaiset voineet ottaa kantaa juuri niihin perusteisiin, joille lopullinen päätös rakentuu. Mikäli päätöksen painopiste on valmistelun aikana muuttunut taloudellisista perusteista ensisijaisesti lapsimääräennusteisiin perustuvaksi ratkaisuksi, ei päätösaineistosta ilmene, miten tämä on huomioitu kuulemismenettelyssä.

Edellä mainituista syistä päätöksen valmistelun läpinäkyvyydestä sekä kuulemismenettelyn riittävyydestä jää perusteltu epävarmuus. Päätöksentekijöille ja kuntalaisille ei ole esitetty johdonmukaista ja selkeää kuvaa siitä, mikä merkitys taloudellisilla vaikutuksilla ja toisaalta palvelutarpeen vähenemisellä on ollut päätöstä tehtäessä.

Vaatimus

Edellä esitetyistä syistä päätöksen perustana olleen selvityksen ei voida katsoa antaneen päätöksentekijöille riittäviä tietoja päätöksen vaikutuksista, perusteista ja vaihtoehdoista. Päätösaineistosta puuttuu useita sellaisia tietoja, jotka ovat olennaisia arvioitaessa väestöennusteiden luotettavuutta, palvelutarpeen kehitystä, taloudellisia vaikutuksia, vaihtoehtoisia ratkaisuja sekä päätöksen vaikutuksia Heinijärven alueen palvelukokonaisuuteen.

Oikaisuvaatimuksessa esiin tuodut puutteet eivät koske yksittäistä päätöksen osatekijää, vaan useita päätöksen kannalta keskeisiä perusteita. Väestöennusteiden muodostuminen, palvelutarpeen arviointi, yhden ryhmän päiväkotia koskeva johtopäätös, palveluverkon sopeuttamistarpeen kohdentuminen, taloudelliset vaikutukset, vaihtoehtoisten ratkaisujen vertailu sekä vaikutusten ennakkoarvioinnin

ja strategisten vaikutusten huomioon ottaminen jäävät päätösaineiston perusteella osin tai kokonaan arvioimatta. Näin ollen päätöksentekijöille ei ole muodostunut riittäviä edellytyksiä arvioida päätöksen perusteita kokonaisuutena. Päätösaineistosta ei ilmene sellaisia perusteita, joiden nojalla edellä kuvattuja puutteita voitaisiin pitää päätöksen lopputuloksen kannalta merkityksettöminä.

Tämän vuoksi päätöksen valmistelua on pidettävä puutteellisena, eikä asiaa ole selvitetty hallintolain edellyttämällä tavalla ennen päätöksentekoa. Päätös tulee kumota ja palauttaa uudelleen valmisteltavaksi.

Edellä esitetyistä syistä vaadimme, että sivistyslautakunta:

1. kumoaa päätöksensä § 99 Heinijärven päiväkodin tulevaisuus;

2. palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi ja päätettäväksi sen jälkeen, kun päätöksen perustana olevat selvitykset on täydennetty;
3. täydentää valmistelua erityisesti:

- väestöennusteiden laskentamenetelmän, lähtöaineiston, alueellisen rajauksen ja keskeisten oletusten osalta
- 10 lapsen ikäluokkarajan perusteiden osalta
- yhden ryhmän päiväkotia koskevien laskelmien osalta
- palveluverkon ryhmävähennysten kohdentamisen osalta
- päätöksen henkilöstö-, kiinteistö- ja tukipalveluvaikutusten euromääräisen arvioinnin osalta
- Heinijärven päiväkodin ja alueella edelleen toimivan Heinijärven koulun muodostaman palvelukokonaisuuden vaikutusten arvioinnin osalta
- kiinteistösäästöjen toteutumisedellytysten ja niiden laskentaperusteiden osalta, mukaan lukien arvio siitä, miltä kiinteistöiltä säästöjen arvioidaan syntyvän sekä miten koulutoiminnan jatkuminen ja yhteiskäytössä olevat tilat on huomioitu säästöarvioissa
- vaikutusten ennakkoarvioinnin ja strategisten vaikutusten huomioon ottaminen
- vaihtoehtoisten ratkaisujen, niiden vaikutusten sekä vaihtoehtojen keskinäisen vertailun osalta
- sen selvittämisen osalta, miten lopullisen päätöksen perustelut vastaavat niitä ratkaisuperusteita, joita asian valmistelussa ja kuulemismenettelyssä on esitetty kuntalaisille

Hämeenkyrössä 26.10.2026

Saara Tuomela, Hämeenkyrö
Arttu Periaho, Hämeenkyrö
Heidi Tuomisto, Hämeenkyrö
Ilkka Tuomisto, Hämeenkyrö
Anna Tiilinen, Hämeenkyrö
Erno Taipale, Hämeenkyrö

Asian valmistelu:

Kuntalain § 137 mukaan oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

• se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
• kunnan jäsen

Kuntalain § 138 mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Kunnan oikaisuvaatimusohjeen mukaan oikaisuvaatimus on toimitettava kunnan kirjaamoon. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Käsiteltävä oikaisuvaatimus on saapunut kirjaamoon ajallaan ja oikaisuvaatimuksen tekijät ovat kunnan jäseniä.

Oikaisuvaatimus hylätään, koska siinä esitetyt perusteet eivät osoita sivistyslautakunnan päätöksen syntyneen virheellisessä järjestyksessä, toimielimen ylittäneen toimivaltansa tai päätöksen olevan muutoinkaan lainvastainen.

Ehdotus
Esittelijä: Kimmo Levänen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta hylkää oikaisuvaatimuksen.

Tiedoksi
oikaisuvaatimuksen tekijä (yhteyshenkilö), varhaiskasvatuksen johtaja

Sivistyslautakunta, § 99,07.10.2026
Sivistyslautakunta, § 116, 11.11.2026

§ 116
Heinijärven päiväkodin tulevaisuus, oikaisuvaatimus 7.10.2026 § 99 Silmu

HMKDno-2026-132

Sivistyslautakunta, 07.10.2026, § 99

Valmistelijat / lisätiedot:

Kaisa Ojanen, varhaiskasvatuksen johtaja, kaisa.ojanen@hameenkyro.fi
Liisa Neronen, talous- ja hallintopäällikkö, liisa.neronen@hameenkyro.fi

Liitteet

1 liite 1 Heinijarven päivakodin tulevaisuus-Laaja vaikutusten ennakkoarviointi.pdf

Sivistyslautakunta on päättänyt Heinijärven päiväkodin lakkauttamisesta 9.9.2026 § 83. Kokouksen jälkeen ilmeni, että asian käsittelyssä oli tapahtunut menettelyvirhe. Keskustelun aikana kokouksessa tehtiin esitys valmisteluun palauttamisesta. Äänestyksen otsikoksi oli kuitenkin merkitty virheellisesti "Äänestys: Esittelijän pohjaesitys jaa, Koposen muutosesitys ei."

Hallintolaki määrää päätöksessä olevan virheen korjaamisesta. Lain 50 § mukaisesti viranomainen voi poistaa virheellisen päätöksensä ja ratkaista asian uudelleen, jos päätöstä tehtäessä on tapahtunut menettelyvirhe. Kuntalain 135 § mukaan päätökseen voi hakea muutosta, jos se on syntynyt virheellisessä järjestyksessä eli asiassa on menettelyvirhe.

Hallintolain 52 § mukaisesti viranomainen käsittelee korjaamisasian omasta aloitteestaan. Korjaaminen edellyttää, että asia käsitellään uudelleen ja asiassa annetaan uusi päätös. Asian uudelleenkäsittely on tarpeen, jotta asiassa saadaan lainmukainen päätös.

Varhaiskasvatuksen palveluverkkoon kohdistuvat muutostarpeet perustuvat väestökehitykseen. Kunnassa toimii kolme omaa päiväkotia sekä kaksi palvelusetelipäiväkotia. Lapsimäärä on kokonaisuutena laskussa, ja syntyvyys on vähentynyt; vuonna 2025 syntyneitä lapsia oli 64, ja ikäluokkien koko on pienentynyt noin 80–90 lapsen tasolle. Alueellisesti suurin väheneminen on tapahtunut Heinijärven alueella, jossa ikäluokat ovat pienentyneet aiemmasta 12–16 lapsesta 4–8 lapseen. Keskustan alueella lapsimäärän ennustetaan pienenevän viiden vuoden aikana noin 50 lapsella, kun taas Sasin alueella lapsimäärän arvioidaan säilyvän tasaisempana.

Palveluverkon kokonaisarvion perusteella varhaiskasvatuksessa on tarve vähentää 3–5 lapsiryhmää. Perhepäivähoidon lakkauttaminen vastasi kooltaan yhtä ryhmää. Palveluverkon tiivistämisellä tavoitteena on nostaa jäljelle jäävien yksiköiden käyttöastetta sekä mahdollistaa osasta kiinteistöjä luopuminen.

Heinijärven päiväkodin toiminnan tarkastelu on osa tätä kokonaisuutta. Alueen varhaiskasvatusikäisten lasten määrän ennustetaan laskevan edelleen: toimintakaudella 2027–2028 lapsia arvioidaan olevan noin 43 ja 2028–2029 noin 32,

minkä jälkeen määrän ennustetaan vakiintuvan noin 30 lapseen. Varhaiskasvatukseen osallistumisasteen (noin 84 %) perusteella palvelutarve alueella pienenee merkittävästi. Esiopetus on velvoittavaa, ja siihen osallistuu käytännössä koko ikäluokka. Alueen palveluiden käyttäjät jakautuisivat Heinijärven päiväkodin ja Jumesniemessä toimivan palvelusetelipäiväkoti Pomppiksen kesken, mikäli molemmat yksiköt jatkaisivat toimintaansa.

Alkaneella kaudella Heinijärven alueen varhaiskasvatukseen osallistuvien määrä on ennusteiden mukainen. Määrää nostaa muutamalla lapsella muualta kunnasta alueen yksiköihin kuljetettavat lapset. Lukuvuonna 2028–2029 kaikki Heinijärven alueen ikäluokat ovat alle 10 lapsen kokoisia esiopetus mukaan lukien. Kauden 2028–2029 alusta Heinijärven alueen lapsista omaan tuotantoon hakeutuvat on mahdollista sijoittaa Kirkonkylän päiväkotiin. Kirkonkylän päiväkodissa on tarvittavat ryhmätilat siirtyvälle ryhmälle. Sasin alueella päiväkodin ennustetaan täyttyvän lähialueen hämeenkyröläisistä lapsista. Vakituinen henkilöstö sijoitetaan jäljelle jääviin päiväkoteihin niihin tehtäviin, jotka tällä hetkellä on täytetty määräaikaisilla työntekijöillä. Arviolta yhden ryhmän henkilöstö siirtyy Kirkonkylän päiväkotiin Heinijärveltä siirtyvien lasten mukana. Henkilöstösäästö syntyy määräaikaisista työsuhteista vähentämällä.

Kuntalaisille on järjestetty aiheesta kuulemistilaisuudet 21.1.2026 ja 17.3.2026, lisäksi mielipiteitä ja palautteita sai jättää kunnan kirjaamoon 15.5.2026 asti. Sivistyslautakunta kävi Heinijärven päiväkodin tulevaisuudesta lähetekeskustelun kokouksessaan 27.5.2026. Henkilöstölle järjestettiin info- ja keskustelutilaisuus aiheesta 20.8.2026. Päivitetty vaikutusten ennakkoarviointi julkaistiin verkossa 1.9.2026.

Alueellista ja koko kuntatason kehitystä on kuvattu tarkemmin pykälän liitteenä olevassa vaikutusten ennakkoarvioinnissa.

Hallintosäännön § 107 mukaan sivistyslautakunnan ratkaisuvaltaan kuuluu päättää toiminnan järjestämispaikoista.

Ehdotus
Esittelijä: Kimmo Levänen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta päättää

1. poistaa 9.9.2026 § 83 tekemänsä päätöksen ja päättää asian uudelleen asian aiemmassa käsittelyssä tapahtuneen menettelyvirheen takia
2. pienenevään lapsimäärään perustuen, että Heinijärven päiväkodin toiminta päättyy 2.6.2028
3. Mikäli Heinijärven alueella asuvien varhaiskasvatusikäisten ikäluokat kasvavat yli 10 lapsen ikäluokiksi, käsittelee sivistyslautakunta päiväkodin jatkon uudelleen

Asian käsittely:

Taina Sävilammi ilmoitti esteellisyydestään § 99-102 ja poistui pykälien käsittelyn ajaksi. Tilalle pykälien käsittelyn ajaksi tuli varajäsen Taru Kangas.

Keskustelun aikana Mervi Koponen teki esityksen asian palauttamisesta valmisteluun:

Esitän asian palauttamista uudelleen valmisteluun siten, että selvitetään Heinijärven päiväkodin jatkamisen edellytykset yli yhden ryhmän yksikkönä niin kauan, kuin päiväkodin tiloja ei tarvita muuhun käyttöön.

Valmistelussa määritetään ennalta tiedossa olevat lapsi- ja/tai ryhmämäärään perustuvat kriteerit, joiden täyttyessä päiväkodin toiminta jatkuu ja joiden alittuessa päiväkodin toiminta päättyy.

Samalla vertaillaan tätä vaihtoehtoa päiväkodin lakkauttamiseen koko varhaiskasvatusverkon näkökulmasta. Samalla esitetään, miten vaihtoehdot suhteutuvat kunnan strategiaan. Vertailussa huomioidaan, että 3–5 htv:n henkilöstösopeutus voidaan toteuttaa myös vähentämällä ryhmiä muista yksiköistä.

Lisäksi vaihtoehdoista esitetään todelliset henkilöstö-, kiinteistö-, tukipalveluvaikutukset euroina.

Asia tuodaan lautakunnalle päätöksentekoon syksyn 2026 aikana.

Kati Seppä kannatti.

Puheenjohtaja totesi, että on tullut kannatettu esitys valmisteluun palautuksesta ja seuraa äänestys. Lautakunta hyväksyi äänestystavan *asian päättäminen kokouksessa* jaa, *valmisteluun palautus* ei.

Äänestys päättyi 5-4. Lautakunnan päätökseksi tuli asian päättäminen kokouksessa. Asian käsittelyä jatkettiin.

Seuranneen keskustelun aikana Mervi Koponen teki muutosesityksen:

Esitän että Heinijärven päiväkodin toimintaa jatketaan toistaiseksi.

Mikäli päiväkotiin keväällä ilmoittautuvien lasten määrä laskee siten, että uusia lapsiryhmiä muodostuu vähemmän kuin yhden ryhmäkoon verran, asia otetaan uudelleen sivistyslautakunnan käsiteltäväksi ja toiminnan jatkoa arvioidaan uudelleen.

Perustelut:

Toiminnan jatkamisella turvataan alueen varhaiskasvatuspalveluiden jatkuvuus ja lähipalveluperiaate. Ehdotetun ryhmäkoon sidottu ehto varmistaa sen, että toiminnan taloudellista ja toiminnallista kannattavuutta seurataan joustavasti ja siihen voidaan reagoida oikea-aikaisesti, mikäli lapsimäärä alueella vähenee merkittävästi.

Kati Seppä kannatti.

Puheenjohtaja totesi, että on tullut kannatettu muutosesitys ja seuraa äänestys. Lautakunta hyväksyi äänestystavan sivistysjohtajan pohjaesitys jaa, muutosesitys ei.

Lautakunnan päätökseksi tuli äänestyksen jälkeen sivistysjohtajan esitys äänin 5–4.

Äänestykset

Asian päättäminen tässä kokouksessa jaa, Koposen esitys valmisteluun palauttamisesta ei

Kyllä
Carl Willandt
Aleksi Melto
Suvi Järvenpää
Jarmo Järvinen
Mauri Lepola
Ei
Taru Kangas
Kati Seppä
Katariina Hätönen
Mervi Koponen

Esittelijän pohjaesitys jaa, Koposen muutosesitys ei

Kyllä
Jarmo Järvinen
Carl Willandt
Suvi Järvenpää
Aleksi Melto
Mauri Lepola
Ei
Kati Seppä
Katariina Hätönen
Mervi Koponen
Taru Kangas

Päätös
Sivistysjohtajan esitys hyväksyttiin äänestyksen jälkeen äänin 5-4.

Esteellisyys
Taina Sävilammi.
Esteellisyyden syy: palvelun käyttäjä.

Sivistyslautakunta, 11.11.2026, § 116

Valmistelijat / lisätiedot:

Kimmo Levänen, sivistysjohtaja, kimmo.levanen@hameenkyro.fi

Krista Silmu on lähettänyt 30.10.2026 kunnan kirjaamoon oikaisuvaatimuksen sivistyslautakunnan päätökseen 7.10. 2026 § 99:

SIVISTYSLAUTAKUNTA

OIKAISUVAATIMUS HEINIJÄRVEN PÄIVÄKODIN SULKEMINEN 2.6.2028 PÄÄTÖKSEEN

Laajassa vaikutusten arvioinnissa esitetään, että päiväkoti on supistumassa yhden ryhmän kokoiseksi. Yksi alle kolme vuotiaiden ryhmä voi lain mukaan olla korkeintaan 12 lasta ja yli kolme vuotiailla raja on korkeintaan 21 lasta. Heinijärven arvio ovat noin 30-33 lasta.

Päätöksen pohjaesityksessä on nostettu esiin se, että osa Hämeenkyröläisistä perheistä kuljettaa lapsensa kauempaa Heinijärven päiväkotiin vaikka lähempänä olisi toinenkin mahdollisuus. Sen sijaan on jätetty mainitsematta se, että myös Heinijärveltä kuljetetaan muutamia lapsia toisiin yksiköihin tai on valittu esim. kotikoulu. On päätöksen teon ohjailemista kertoa vain toinen puoli asiasta.

Vaikutusten arvioinnissa ei oteta huomioon riittävästi vanhempien tuomia asioita perheille koituvista haitoista. Varhaiskasvatuksen käyttöaste saattaa pudota jos kuljetus koetaan liian hankalaksi ja myös kalliiksi. Aineistosta käy ilmi, että tällä hetkellä osallistumisaste on korkea, mutta Hämeenkyröläisillä lapsilla on ympäröivää maakuntaa vähemmän varhaiskasvatukseen osallistumisen tunteja ja enemmän 0-maksu päätöksiä. Tilanne kertoo siitä, että vanhemmilla on esim. työttömyyttä tai pätkätyötä. Tällaisessa tilanteessa on helppo jättää lapsi kotiin, jos hänen varhaiskasvatukseen osallistumisensa tuo kuluja ja vaivaa enemmän kuin perhe kokee siitä saavansa hyötyä.

Vaikutustenarvioinnissa ei oteta huomioon yhteistyötä koulun kanssa. Esikoulun järjestämisen suunnitelmaa ei tuoda näkyväksi. Esikoulun käyminen muualla ja sieltä siirtyminen Heinijärven kouluun esitetään ongelmattomana ja yhtenäisenä koulupolkuna. Näin ei todellisuudessa automaattisesti käy vaan yhtenäisen koulupolun mahdollistamiseen tarvitaan suunnitelma joka tästä esityksestä puuttuu. Esityksessä ei myöskään arvioida pitkän ajan vaikutuksia tulevaan koulun käyntiin. Myönteinen suhtautuminen kouluun ja koulussa viihtyminen ovat riippuvaisia ystävyyssuhteista, perheen asenteista ja turvallisuuden tunteesta. Näiden puuttuminen näkyy kasvavana tuen tarpeena.

Arvioinnissa sanotaan, ettei päiväkodin lopettamisella ole vaikutusta erityistä tukea tarvitseviin lapsiin. Erityislapsille on erityisen tärkeää, että ympärillä olevat aikuiset pysyvät samoina ja toimivat samoja toimintatapoja ja rutiineja noudattaen. Myös melu ja suuret ihmisjoukot kuormittavat erityislapsia runsaasti. Siksi on mielestäni erikoista, että vaikutusten arvioinnissa ei oteta tätä huomioon. (s.27) eikä pohdita ongelmien kertautumista tuleville vuosiluokille.

Lisäksi esityksessä jää epäselväksi lopulliset kustannukset. Aiotaanko rakennus myydä, onko myynnin onnistuminen todennäköistä ja mitä ovat myynnin seuraukset kunnalle esim. koululaisten ruokailujen suhteen jää epäselväksi. Nämä tiedot ovat olennaisia taloudellisen hyödyn arvioinnissa ja ilman näitä tietoja päätös on ennenaikainen.

Krista Silmu

Asian valmistelu:

Kuntalain § 137 mukaan oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

• se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
• kunnan jäsen

Kuntalain § 138 mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Kunnan oikaisuvaatimusohjeen mukaan oikaisuvaatimus on toimitettava kunnan kirjaamoon. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Käsiteltävä oikaisuvaatimus on saapunut kirjaamoon ajallaan ja oikaisuvaatimuksen tekijä on kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimus ei anna aihetta päätöksen muuttamiseen, koska siinä esitetyt vaatimukset kohdistuvat pääosin päätöksen perusteena olleeseen vaikutusten arviointiin ja tarkoituksenmukaisuusharkintaan eivätkä osoita päätöksen olevan lainvastainen.

Ehdotus
Esittelijä: Kimmo Levänen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta hylkää oikaisuvaatimuksen.

Tiedoksi
oikaisuvaatimuksen tekijä, varhaiskasvatuksen johtaja

§ 117
Ajankohtaiset asiat

Sivistysjohtaja selostaa ajankohtaisia asioita:

- kunnan viestintäohje
- lautakunnan itsearviointi, kyselyn vastaukset (koonti ilmoitusasioissa)
- yläkoulun mobiililaitteiden käyttöön liittyvä kysely

Ehdotus

Sivistyslautakunta saa tiedokseen sivistysjohtajan kertomat ajankohtaiset asiat.

§ 118
Talouden ja toiminnan seuranta

Talousarvion seuranta raportoidaan valtuustolle osavuosikatsauksina ja hallitukselle sekä lautakunnille kuukausittain. Raportoinnissa annetaan selvitys merkittäviin poikkeamiin tuloarvioissa ja määrärahojen käytössä.

Lokakuun kirjanpitokausi suljetaan 16.11.2026. Oheismateriaalina on sivistyspalvelujen lokakuun avoin kausi (toteumatilanne 6.11.) sekä koko kunnan kuukausiraportti syyskuulta 2026.

Ehdotus

Sivistyslautakunta merkitsee talouden ja toiminnan seurannan tiedokseen.

§ 119
Taloussuunnitelma 2026-2028, sivistyspalvelut, muutostalousarvio 4/2026

HMKDno-2025-355

Valmistelijat / lisätiedot:

Liisa Neronen, talous- ja hallintopäällikkö, liisa.neronen@hameenkyro.fi

Liitteet

1 Liite sivistyspalvelut MTA 4 2026.pdf

Valtuusto hyväksyi vuoden 2026 talousarvion 15.12.2025 § 68, toisen muutostalousarvion 8.6.2026 § 33 ja kolmas on valtuuston päätettävänä 9.11.2026.

Neljännen muutostalousarvion lisäys käyttötalouteen on 26 800 euroa. Investointiosaan ja tavoitteisiin ei esitetä muutoksia.

	Ta 2026	Mta 2	Mta3 siv.la 7.10 § 103	Mtae 4
Tulot	975 700	975 700	1 116 100	1 116 100
Menot	25 974 400	26 161 400	26 234 900	26 261 700
Netto	-24 998 600	-25 185 600	-25 118 800	-25 145 600

Vastuualueittaiset selostukset ja esitykset löytyvät liitteestä 1.

Lausunto asian ratkaisemiseksi, talous- ja hallintopäällikkö Liisa Neronen:

Sivistyslautakunta esittää kunnanhallituksen ja edelleen valtuuston hyväksyttäväksi palvelualueen muutostalousarvion 4/2026 liitteen 1 mukaisesti.

Ehdotus
Esittelijä: Kimmo Levänen, sivistysjohtaja

Lautakunta päättää talous- ja hallintopäällikön lausunnon mukaisesti.

Tiedoksi
talous- ja hallintojohtaja, talouspäällikkö, talouspalvelusihteeri, sivistyksen vastuualueiden esihenkilöt

§ 120
Sivistyslautakunnan kokousajat 2027

HMKDno-2026-475

Valmistelijat / lisätiedot:

Liisa Neronen, talous- ja hallintopäällikkö, liisa.neronen@hameenkyro.fi

Kunnan toimielinten kokousmenettelystä on määräykset Hämeenkyrön kunnan hallintosäännössä. Hallintosäännön § 3 mukaan toimielin pitää kokouksensa päättämänään aikana ja paikassa. Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen sen pitämisestä.

Kokouspaikkana on Monitoimikeskus Sillan neuvotteluhuone Ilves (2. krs.). Lautakunta voi halutessaan sopia muunkin kokouspaikan.

Lausunto asian ratkaisemiseksi, talous- ja hallintopäällikkö Liisa Neronen:

Sivistyslautakunnan kevätkauden 2027 kokoukset pidetään keskiviikkoisin:

- 27.1.
- 24.2.
- 24.3.
- 21.4.
- 26.5.

Ehdotus
Esittelijä: Kimmo Levänen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta päättää talous- ja hallintopäällikön lausunnon mukaisesti.

Tiedoksi
Sivistyspalvelujen vastuualueiden esihenkilöt, hyvinvointikoordinaattori

§ 121
Sivistyspalvelujen vastuualueiden esihenkilöt 1.1.2027 alkaen

HMKDno-2026-473

Valmistelijat / lisätiedot:

Liisa Neronen, talous- ja hallintopäällikkö, liisa.neronen@hameenkyro.fi

Kunnanhallitus päätti kunnan uudet vastuualueet 31.8.2026 § 149. Sivistyksen palvelualueen vastuualueet ovat 1.1.2027 alkaen

- sivistyspalvelut yhteiset
- opetus
- varhaiskasvatus
- vapaa-aikapalvelut

Sivistyslautakunta on valinnut varhaiskasvatuksen vastuualueen esihenkilön 16.3.2016 § 21 ja vapaa-aikapalvelujen esihenkilön 19.11.2025 § 112. Sivistysjohtaja on antanut suostumuksensa toimia sekä sivistyspalvelujen yhteisten että opetuksen vastuualueen esihenkilönä.

Hallintosäännön § 107 mukaan sivistyslautakunta valitsee vastuualueiden esihenkilöt.

Ehdotus
Esittelijä: Liisa Neronen, talous- ja hallintopäällikkö

Sivistyslautakunta valitsee

1. Sivistyksen yhteisten asioiden vastuualueen esihenkilöksi sivistysjohtaja Kimmo Leväsen
2. Opetuksen vastuualueen esihenkilöksi sivistysjohtaja Kimmo Leväsen

Tiedoksi
kunnanjohtaja, talous- ja hallintojohtaja, sivistyspalvelujen vastuualueiden esihenkilöt

§ 122
Sivistyspalvelujen vastuualueiden esihenkilöiden sijaiset 1.1.2027 alkaen

HMKDno-2026-483

Valmistelijat / lisätiedot:

Liisa Neronen, talous- ja hallintopäällikkö, liisa.neronen@hameenkyro.fi

Vastuualueiden sijaisen tehtävänä on käyttää esihenkilön ratkaisuvaltaa äkillisen ja lyhytaikaisen poissaolon aikana. Sivistyksen johtoryhmä on keskenään sopinut esityksen sijaisjärjestelystä.

Hallintosäännön § 107 mukaan sivistyslautakunta valitsee vastuualueiden esihenkilöt ja näin ollen myös sijaiset.

Ehdotus
Esittelijä: Liisa Neronen, talous- ja hallintopäällikkö

Sivistyslautakunta valitsee

1. sivistyspalvelujen yhteiset -vastuualueen esihenkilön sijaiseksi varhaiskasvatuksen johtajan
2. opetuksen vastuualueen esihenkilön sijaiseksi varhaiskasvatuksen johtajan
3. varhaiskasvatuksen johtajan sijaiseksi sivistysjohtajan
4. vapaa-aikapäällikön sijaiseksi sivistysjohtajan

Tiedoksi
kunnanjohtaja, talous- ja hallintojohtaja, sivistyspalvelujen vastuualueiden esihenkilöt

§ 123
Sivistyspalvelujen osto- ja myyntilaskujen hyväksyjät 2027

HMKDno-2026-474

Valmistelijat / lisätiedot:

Liisa Neronen, talous- ja hallintopäällikkö, liisa.neronen@hameenkyro.fi

Hallintosäännön 91 § mukaan lautakuntien ratkaisuvaltaan kuuluu päättää osto- ja myyntilaskujen hyväksyjät.

Laskujen joustava ja tarkoituksenmukainen käsittely edellyttää lisäksi, että sivistysjohtajalla ja varhaiskasvatuksen johtajalla on tarvittaessa oikeus hyväksyä kaikkien sivistyslautakunnan alaisten vastuualueiden laskut.

Päätös tehdään nykyisen ohjeen mukaan vuodeksi kerrallaan ja nimitiedon kanssa.

Ehdotus
Esittelijä: Liisa Neronen, talous- ja hallintopäällikkö

Sivistyslautakunta päättää, että

1. osto- ja myyntilaskujen hyväksymisoikeus on vuonna 2027 vastuualueiden esihenkilöillä ja rehtoreilla:

- sivistyksen yhteiset -vastuualue: täydentyy kokouksessa (esihenkilö valitaan § 121)
- opetuksen vastuualue:
  - Kyrönsillan koulu: rehtori Timo Mäkelä
  - Mahnalan Ympäristökoulu: rehtori Annukka Alppi
  - Yhteiskoulu ja lukio: rehtori Merja Heinäaho
- varhaiskasvatuksen vastuualue: varhaiskasvatuksen johtaja Kaisa Ojanen
- vapaa-aikapalvelujen vastuualue: vapaa-aikapäällikkö Minna Al-Taeshi

2. Sivistysjohtajalla ja varhaiskasvatuksen johtajalla on tarvittaessa oikeus hyväksyä kaikkien sivistyslautakunnan alaisten vastuualueiden laskut.

Tiedoksi
ostolaskut, sivistyspalvelujen esihenkilöt

§ 124
Aluehallintoviraston/Lupa-ja valvontaviraston lausuntopyynnöt sivistyspalveluille 2026

HMKDno-2026-472

Valmistelijat / lisätiedot:

Liisa Neronen, talous- ja hallintopäällikkö, liisa.neronen@hameenkyro.fi

Liitteet

1 liite Lupa- ja valvontaviraston sivistyspalveluja koskevat yhteydenotot 2026.pdf

Lupa- ja valvontavirasto (aiemmin Aluehallintovirasto) pyytää kunnalta lausuntoja muun muassa erilaisten valitusten, kantelujen ja oikaisuvaatimusten perusteella. Lausunto- tai selvityspyynnöt osoitetaan viranhaltijalle, sivistyslautakunnalle tai sivistyspalveluille. Lisäksi Lupa- ja valvontavirasto voi halutessaan aloittaa oma-aloitteisesti valvonnan.

Sivistyslautakunta päätti 26.4.2023 § 57 Aluehallintoviraston lausunto- ja selvityspyyntöjen käsittelystä seuraavasti:

- Lautakunnalle osoitetut lausuntopyynnöt tuodaan käsittelyyn välittömästi seuraavaan kokoukseen.
- Viranhaltijoille osoitetuista lausunnoista tehdään loppuvuodesta koontipykälä, missä on luettelon muodossa lausuntopyyntöjen, lausuntojen ja Avin ratkaisujen keskeinen sisältö.

Lupa- ja valvontavirasto on tehnyt vuonna 2026 tähän mennessä sivistyspalveluille yhden lausuntopyynnön ja yhden ilmoituksen valvonnan aloittamisesta. Luettelo näistä ja edellisen lautakunnan käsittelykerran jälkeen tulleista ratkaisuista on liitteenä.

Lausunto asian ratkaisemiseksi, talous- ja hallintopäällikkö Liisa Neronen:

Lautakunta merkitsee tiedokseen luettelon Lupa- ja valvontaviraston lausuntopyynnöistä ja ilmoituksista valvonnan aloittamisesta 2026.

Ehdotus
Esittelijä: Kimmo Levänen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta päättää talous- ja hallintopäällikön lausunnon mukaisesti.

§ 125
Esiopetuksen järjestämispaikat 2027-2028

HMKDno-2026-507

Valmistelijat / lisätiedot:

Kaisa Ojanen, varhaiskasvatuksen johtaja, kaisa.ojanen@hameenkyro.fi

Esiopetuksen järjestämiseksi varhaiskasvatuksen vastuualueella, päättää sivistyslautakunta esiopetuksen järjestämispaikat lukuvuodeksi kerrallaan. Lukuvuoden 2027-2028 esiopetukseen ilmoittautuneiden lasten määrä on tiedossa kevään ilmoitautumisen jälkeen. Ikäluokan koko on 10/2026 tilanteen mukaan 108 lasta. Ikäluokka jakautuu alueittain alla olevan taulukon mukaisesti. Esiopetukseen ilmoittautuminen avautuu suunnitelmien mukaan helmikuun 2027 alussa.

Mahnala ja Pinsiö	Heinijärvi	Keskustan alue	yhteensä
28	18	62	108

Esiopetuspaikan määräytymisessä noudatetaan perusopetuslain (628/1998) §6 säädöksiä. Opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Esiopetusta järjestettäessä tulee lisäksi ottaa huomioon, että opetukseen osallistuvilla lapsilla on mahdollisuus käyttää varhaiskasvatuspalveluita. Kunta osoittaa lain mukaisesti esiopetuspaikan, ilmoittautumisvaiheessa perhe esittää toiveensa esiopetuspaikasta.

Yksityiset Hämeenkyrön alueella toimivat päiväkodit voivat järjestää esiopetusta kilpailutuksen (Sivla 22.1.2025 §10) ja ostopalvelusopimuksen perusteella. Lukuvuonna 2027-2028 esiopetusta järjestää Pilke Väinämöinen Kyröskoskella.

Lukuvuonna 2027-2028 esiopetusta esitetään järjestettäväksi Sasin päiväkodissa, Kirkonkylän päiväkodissa sekä Heinijärven päiväkodissa.

Hallintosäännön 107 § mukaan sivistyslautakunta päättää toiminnan järjestämispaikoista.

Lausunto asian ratkaisemiseksi varhaiskasvatuksen johtaja Kaisa Ojanen:

Sivistyslautakunta päättää, että esiopetusta järjestetään lukuvuonna 2027-2028 Sasin päiväkodissa, Kirkonkylän päiväkodissa sekä Heinijärven päiväkodissa.

Ehdotus
Esittelijä: Kimmo Levänen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta päättää varhaiskasvatuksen johtajan lausunnon mukaisesti.

Tiedoksi
varhaiskasvatuksen johtaja, Sasin ja Heinijärven päiväkodin johtaja, Kirkonkylän päiväkodin johtaja, Pilke Väinämöisen päiväkodin johtaja

§ 126
Palvelusetelin myöntämisen periaatteet; lähetekeskustelu

HMKDno-2026-506

Valmistelijat / lisätiedot:

Kaisa Ojanen, varhaiskasvatuksen johtaja, kaisa.ojanen@hameenkyro.fi

Varhaiskasvatuksen tulosidonnainen palveluseteli on otettu Hämeenkyrössä käyttöön 1.1.2019 (KV 11.6.2018 §17). Hämeenkyrön kunnan palvelusetelituottajaksi hyväksyttyjä tuottajia on tällä hetkellä 18, joista Hämeenkyrössä on kuusi. Palvelusetelijärjestelmässä kunta ei tule sopimusosapuoleksi palvelusta sovittaessa, sillä kyseessä on kuluttajan asemassa olevan asiakkaan ja palvelun tuottajan välinen sopimus. Kunta ohjaa palvelusetelitoimintaa laatimallaan sääntökirjalla.

Palvelusetelin käyttöönoton yhteydessä linjattiin myös myöntämisen periaatteista. Hämeenkyrössä tulosidonnainen palveluseteli mahdollistaa asiakkaille vapauden valita yksityinen päiväkotihoito- tai perhepäivähoitopalvelu kunnan sisällä sekä yli kuntarajojen edellyttäen, että Hämeenkyrön kunta on hyväksynyt palveluntuottajat palvelusetelituottajikseen.

Kunnalla on suhteessa alueellaan toimiviin yksityisiin varhaiskasvatuspalvelun tuottajiin valvonta-, ohjaus- ja neuvontatehtävä. Kunta valvoo, että lakisääteiset vaatimukset toiminnalle toteutuvat ja että palvelut vastaavat sitä tasoa, mitä edellytetään vastaavalta kunnan toiminnalta. Palvelusetelin osalta noudatetaan lain varhaiskasvatuksen palvelusetelistä (1048/2025) säädöksiä.

Mahdollisuus palveluseteliin on tuonut joustavuutta kunnan reuna-alueilla, jossa omaa palvelua ei ole ja matkat kunnan yksiköihin ovat pitkät. Toisaalta myös muista kunnista on mahdollista hakeutua Hämeenkyrössä toimiviin palvelusetelipalveluihin. Talouden vakauttamisen toimenpiteinä Hämeenkyrössä on tarkasteltu varhaiskasvatuksen palveluverkkoa suhteessa pieneneviin lapsimääriin. Sivistyslautakunta on päättänyt kunnallisen perhepäivähoidon lakkauttamisesta 18.2.2026 § 22 ja Heinijärven päiväkodin toiminnan päättymisestä 7.10.2026 § 99. Toimenpiteet ovat kohdistuneet kunnalliseen palveluverkkoon ja nyt on tarpeen arvioida palvelusetelitoiminnan laajuutta tulevaisuudessa.

Kuvaus palvelusetelitoiminnan tämän hetkisestä laajuudesta ja erilaisista setelin myöntämistä rajoittavista vaihtoehdoista on pykälän oheismateriaaleissa.

Lausunto asian ratkaisemiseksi, varhaiskasvatuksen johtaja Kaisa Ojanen:

Sivistyslautakunta käy asiasta lähetekeskustelun ja ohjeistaa jatkovalmistelua

Ehdotus
Esittelijä: Kimmo Levänen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta päättää varhaiskasvatuksen johtajan lausunnon mukaisesti.

Tiedoksi
varhaiskasvatuksen johtaja

§ 127
Viranhaltijoiden päätösluettelot ja otto-oikeus

Sivistyslautakunnalle annetaan tiedoksi viranhaltijapäätökset.
Viranhaltijapäätökset ovat pykälän oheismateriaalina.

Viranhaltijapäätökset ajalta 2.10.-5.11.2026.

Päiväkodin johtaja
Viranhaltijapäätös:
§ 10 Varhaiskasvatuksen ohjaajan määräaikainen sijaisuus Sasin päiväkoti/Wähling, 23.10.2026

Sivistysjohtaja
§ 7 Sivistyspalvelualueen asiakirjahallinnon vastuuhenkilön nimeäminen, 05.11.2026

Vapaa-aikapäällikkö
§ 18 Kyrösjärven Rotaryklubi ry:n alle 500 euron kohdeavustukset, 05.10.2026

Varhaiskasvatuksen johtaja
§ 18 Yksityinen varhaiskasvatus; päätös valvonnasta Ompputarhan perhepäivähoito, 06.10.2026

Yhteiskoulun rehtori
§ 25 Hämeenkyrö-Ikaalinen KD paikallisosaston luokkavaraus, 02.10.2026
§ 26 Filmipyörän tilavaraus, 02.10.2026
§ 27 Tilavaraus, liikuntasali, 12.10.2026

Ehdotus

Sivistyslautakunta ei käytä otto-oikeuttaan lueteltuihin viranhaltijapäätöksiin.

§ 128
Ilmoitusasiat

Ilmoitusasiat (kunnanvaltuuston pöytäkirja löytyy kunnan verkkosivuilta)

1. Tiedote: Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaava
2. Hämeenkyrön kuljetusraportti syyskuu 2026
3. Kunnanvaltuusto 19.10.2026
   § 41; Osavuosikatsaus 2/2026
   § 46; Valtuustoaloite 1/2026; koulujen lakkauttamisen oppilasmäärän hyväksyminen
   § 47; Valtuustoaloite 3/2026; mobiilivapaa peruskoulu
   § 50; Periaatepäätös koulujen lakkauttamisesta oppilasmäärän perusteella
4. Sivistyslautakunnan 2026 itsearvioinnin vastausten analyysi
5. Varhaiskasvatus: lokakuun täyttö- ja käyttöasteet

Ehdotus

Sivistyslautakunta saa ilmoitusasiat tiedokseen.